

Dlaczego ekolog pije wodę z kranu?

Dr hab. Stanisław Zbigniew Czachorowski - ekolog, hydrobiolog i entomolog, profesor UWM w Katedrze Ekologii i Ochrony Środowiska

Piję wodę z kranu bo jest bardzo dobrej jakości, bo jest znacznie tańsza od butelkowej, kupowanej w sklepie oraz dlatego, że czuję się odpowiedzialny za przyrodę wokół mnie. Butelkowa woda to znacznie obciążenie środowiska przyrodniczego w postaci produkcji zbędnych śmieci i zbędnego transportu czyli zużywania nieodnawialnych surowców i emisji gazów cieplarnianych.

Picie wody z kranu to kwestia zaufania i wiedzy o świecie. Boimy się tego co nieznane, a obecnie żyjemy w świecie konsumpcji, półek sklepowych i docierających do nas reklamy. Reklamę znamy, dociera do nas każdego dnia z telewizji, radia, Internetu, gazet, ulicznych billboardów. Przyrodę znamy dużo mniej. I też głównie z telewizji lub książek. Wody kranowej nikt w zasadzie nie reklamuje, a poza tym jest „za darmo”. W świecie nieustającej konsumpcji „za darmo” jest mocno podejrzane. A jak w sklepie kupione, to musi być dobre, ważne i daje poczucie spełnienia. Picie wody z kranu to odpowiedzialność za losy planety, na której żyjemy i wpływu na globalne ocieplenie. Picie wody z lokalnego ujęcia to brak potrzeby zbędnego transportu. Jeśli pijemy wodę kupioną w sklepie... to płacimy za zbędne, jednorazowe opakowanie (od razu ląduje na śmietniku, a za wywożenie śmieci z miasta przecież płacimy). Płacimy także za zużyte paliwo na przywiezienie górskiej wody, kilkaset kilometrów. Po co przywozić z daleka to, co mamy u siebie, pod ręką

A może ta kupowana w plastikowej butelce jest lepsza? Dostęp do czystej wody to dostęp do zdrowia i wysokiej jakości życia. Na zdrowiu nie będziemy przecież oszczędzać. Tylko czy rzeczywiście ta woda butelkowa jest lepsza od zwykłej kranówki? Najczęściej nie. Woda wodociągowa też pochodzi z ujęć głębinowych, jest badana, kontrolowana i często dodatkowo uzdatniana, np. przez filtrowanie, ozonowanie itd. Być może w pamięci mamy wodę chlorowaną, kiepskiej jakości. Pamiętam te czasy, gdy mieszkalem w Płocku. Nawet po przegotowaniu była słabej jakości i nie najprzyjemniej pachniała. Ale te czasy dawno odeszły w przeszłość, przede wszystkim za sprawą postępu technologicznego.

Jakiś czas temu, latem wybrałem się ze studentami do źródeł rzeki Łyny. Ja piłem wodę ze źródłiskowego strumyka, studenci z plastikowych butelek. W moim ple-

Piję wodę z kranu

caku było mniej bagażu, bo nie wozilem (i nie kupowałem), tego co było za darmo było na miejscu. Dlaczego moi studenci obawiali się napić wody ze źródła? Nie było kranu, białej glazury, tylko piasek i rośliny wokół. Ale ja znałem wcześniejsze badania tej wody i rozumiem procesy zachodzące w przyrodzie. Wiem, że to nie jest deszczówka czy woda z przydrożnej kałuży. Filtrowała się przez pokaźne złoża piasku i żwiru. Przeciętnemu mieszczuchowi już łatwiej byłoby się napić wody ze studni. Bo studnia to specjalnie do wody wykopana, a źródło? Gdy wokół drzewa, liście? Może są tam jakieś pasożyty. Przecież bakterii nie widać. A może jakieś szkodliwe związki chemiczne, jakieś zanieczyszczenie?. Tyle tylko, że łatwiej o zanieczyszczenia wód gruntowych, zasilających niejedną studnię, zwłaszcza gdy obok nieskanalizowana chlewnia czy leżący na przymie obornik.

Woda ze źródła czy ze studni nie jest badana. Możemy tylko zaufać. Ale ta w kranie jest systematycznie badana. Może więc w rurach się „brudzi”. W Olsztynie, tam gdzie mieszkam, w wodzie jest stosunkowo dużo związków żelaza. W wyniku utleniania się wytrącają się nierozpuszczalne w wodzie tlenki żelaza i widzimy „rdzawe” nacieki. Widać to przy każdym źródle, gdy woda głębinowa wydostaje się na powierzchnię i styka się z tlenem atmosferycznym. Najczęściej to nie rury rdzewieją tylko wytraca się właśnie tlenek żelaza.

Wodę z kranu można przecież filtrować dodatkowo we własnym zakresie (ja tego nie robię, bo nie ma potrzeby). W wielu zakładach gastronomicznych tak robią. Ale to ze względu na odkładający się „kamień” w urządzeniach (tak jak w naszej pralce czy w czajniku). W procesach technologicznych te związki mineralne mogą przeszkadzać. Ale my potrzebujemy minerałów. Dlatego pijemy w czasie upałów wodę mineralną. Taką wodę mineralną mamy... w kranie.

Z dużym zadowoleniem widzę coraz więcej restauracji, serwujących wodę z kranu oraz w hoteli i pensjonatów, z własnym głębinowym ujęciem. Mają własną „kranówkę”, w estetycznych butelkach szklanych (firmowych) lub karafkach. Mniejsza produkcja śmieci (jednorazowe opakowania) i mniejsze zużycie paliw kopalnych. To biznes społecznie i ekologicznie odpowiedzialny, przy okazji przyjazny dla kieszeni.

Piję wodę z kranu